

рих підрозділів різноманітних підприємств, установ, науковцями, громадськістю, на думку автора, цілком доцільно розробити відповідний законопроект, який би втілював у собі наміри громадянського суспільства України втілити ідеї ЗР, де екологічний туризм буде системно відновляти можливостям довкілля і потребам людини у всьому їх різноманітті.

Зважаючи на законодавчо затверджені статтею 9 ЗУ «Про ПЗФУ» можливості використання територій та об'єктів ПЗФУ у природоохоронних, науково-дослідних, оздоровчих та інших рекреаційних цілях, а також в освітньо-виховних цілях і для потреб моніторингу навколишнього середовища, можна зробити певний висновок стосовно того, що перелічене вище цілком відповідає сутності та завданням екологічного туризму. Ще одним підтвердженням доцільності розвитку екологічного туризму є зазначене у статті 10 ЗУ «Про ПЗФУ» право громадян України з питань охорони та використання територій та об'єктів ПЗФ, зокрема на участь в обговоренні проєктів законодавчих актів з питань розвитку заповідної справи, формування природно-заповідного фонду, відомлення інших видів користувань з додержанням встановлених вимог щодо заповідного режиму.

Зважаючи на те, що згідно зі статтею 11 ЗУ «Про ПЗФУ» спеціально призначеним органом державного управління в галузі організації охорони та використання ПЗФ є МОНПС України, на думку автора, питання адаптації екологічного туризму як сегменту рекреаційних послуг в Україні, до збалансованого його впровадження на території ПЗФУ необхідно організувати та координувати за сприяння МКТ і МОНПС України. Для цього, на думку автора, необхідно враховувати вимоги та можливості, які надаються в рамках таких законів України, якими є ЗУ «Про державні цільові програми» [4], «Про стимулювання розвитку регіонів» [6], «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [8], ЗУ «Про планування і забудову територій» [1] та ряду інших. Так, наприклад, в Державній програмі розвитку туризму на 2002 – 2010 р.р. [9] у розділі, який стосується питань використання рекреаційних ресурсів та культурної спадщини для розвитку туризму, затверджено положення про установлення межі охоронних зон всіх видів об'єктів природно-заповідного фонду та необхідних резервуваних територій для розвитку курортів, рекреаційного комплексу та туризму. Державною програмою, зокрема, заплановано підготовку проєкту створення соціальної та господарської інфраструктури, природно-заповідних територій та об'єктів, які використовуються для проваджен-

сприятливих умов для розвитку активних видів туризму (оздоровчо-спортивного, екологічного тощо); проведення науково-дослідних, проєктних і пошукових робіт з актуальних проблем розвитку рекреаційно-туристичних господарств; використання природного та історико-культурного потенціалу країни тощо. Разом з цим в Указі Президента наголошується на необхідності реалізації низки науково-організаційних програм з метою забезпечення екологічно допустимих масштабів і темпів розвитку рекреаційно-туристичних зон. Зокрема, в переліку заходів на першому місці стоїть необхідність провести комплексні ландшафтні-екологічні та історико-культурні дослідження територій України, встановити диференційовані норми туристичного навантаження на довкілля. В Україні правові основи організації, охорони ефективного використання ПЗФ України, відтворення його природних комплексів та об'єктів визначає Закон України «Про природно-заповідний фонд України». Із урахуванням того, що в переліку територій та об'єктів, які становлять природно-заповідний фонд України, серед інших зазначено й ті, що мають рекреаційну цінність, цілком допустимо здійснити науково-дослідну роботу щодо визначення тих територій, на яких не просто можливо, а доцільно організувати такий вид рекреаційних послуг, яким може бути екологічний туризм. На користь необхідності розвитку даного виду туризму як сегменту рекреаційних послуг з особливю функцією просвіти населення може бути заявлена визначена в ЗУ «Про ПЗФУ» мета виділення територій для ПЗФУ, а саме збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища.

Відповідно «Положення про Міністерство культури і туризму України» (далі – МКТ) з 2 грудня 2005 р. за цим Міністерством затверджені повноваження центрального органу виконавчої влади щодо забезпечення проведення державної політики саме у сферах культури і туризму. У складі МКТ Постановою КМУ № 132 від 13.02.2006 р. створено Державну службу туризму і курортів (далі – ДТК) як урядовий орган державного управління, серед основних завдань якого, зокрема, участь у реалізації державної політики у туристичній і курортній галузі [7]. Тому саме за сприяння ДТК може бути розроблена та впроваджена Програма сприяння розвитку екологічного туризму в Україні. Враховуючи досвід інших країн щодо екологічного туризму в Україні, існує потреба в розробці відповідної Концепції розвитку екологічного туризму на території України із урахуванням ідеї ЗР. В подальшому після обговорення в певних колах зацікавлених туристичних та екологічних організацій, струк-